

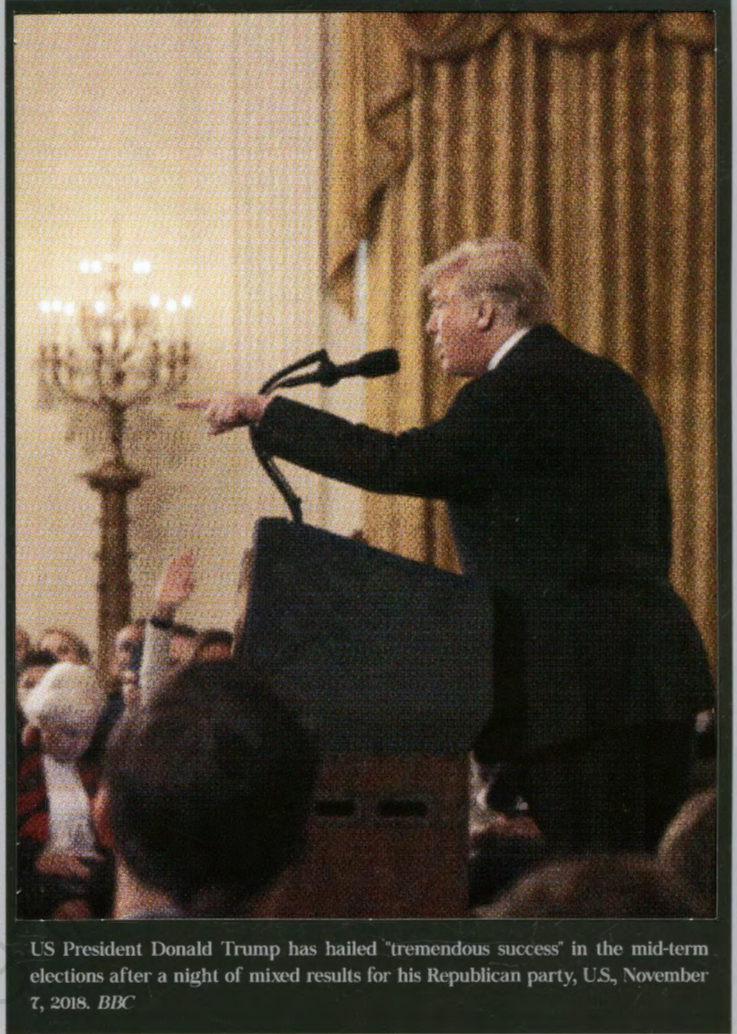
VOLUME 21

ISSUE 244

DECEMBER 2020

20
9 771513 620467
2 0 1 2 0 4
(BV)
150 B.

MADE IN THAILAND
ISSN 1513-6205

US President Donald Trump has hailed "tremendous success" in the mid-term elections after a night of mixed results for his Republican party, U.S., November 7, 2018. *BBC*

THE POWER OF NEWS

a day

a team

CONTACT

บริษัท เดย์ โพลีส์ จำกัด
33 ซอยศูนย์วิจัย 4 แขวงบางกะปิ
เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310
☎ 0 2716 6900-4 ต่อ 501

day poets co., ltd.

33 soi soonvijai 4, bangkapi,
huay kwang, bangkok 10310 thailand
☎ 0 2716 6900-4 ext.501

aday@adaymagazine.com

adaymagazine.com

a day

adaymagazine

@adaymagazine

@adaymagazine

@adaymagazine

COLOR SEPARATING

บริษัท คลาสสิกสแกน จำกัด
classicscan.co.th

PRINTING

บริษัท คอมฟอร์ม จำกัด
comform.co.th

DISTRIBUTOR

บริษัท เพ็ญบุญ จัดจำหน่าย จำกัด
☎ 0 2278 0709-12 ☎ 0 2279 1699

PUBLISHER

สุรพงษ์ เจริญชาญชัย
ที่ปรึกษา / บรรณาธิการผู้พิมพ์โฆษณา

นิกา เผ่าศรีเจริญ
Editorial Director

FOUNDER

วงศ์ทรง ชัยณรงค์สิงห์
นิติพัฒน์ สุขสวย
ผู้ก่อตั้ง

EDITORIAL

ไม่ใช่หน้าท่อม
มันคือน้ำรอรระบาย

จิรัช โอภาสพันธ์วงศ์
บรรณาธิการบริหาร

โอบ
โอบ
นับเบอรวัว

กันตกนิษฐ์ บัชรักดิ์
ผู้ช่วยบรรณาธิการบริหาร

อย่าทำทาบ
พญานัจจราช

น้ำปาย ไชยฤทธิ์
บรรณาธิการ
ดิจิทัลคอนเทนต์

ฟามจริง
ก็คือ
ฟามจริง

กศพ เพ็ญพุด
ผู้ดูแลสื่อออนไลน์

เรื่องนี้สำคัญมาก
สำคัญยิ่ง
ไหนลองเล่าต่อ
คุณจิตติ

สุธาธันว์ พรบสีไหม
กองบรรณาธิการ

ขอบโหมทะเลาะ
ถ้าชอบก็อาจจะมิลึก

สาริศา เลิศวัฒนาภิกกุล
กองบรรณาธิการ

ถนนเรียบกริม
แบบเรา
ต่างประเทศมันน้อย

วิสสุดา พลอยเพชร
ครีเอทีฟคอนเทนต์ครีเอเตอร์

Thiland

เพ็ญนภา ชาติเมือง
เลขากองบรรณาธิการ

Thailand
is a land of
compromise.

ปิติชา คงฤทธิ์
นักออกแบบภาพประกอบ

งดก็คือ
ทำได้อยู่

ชนพัฒน์ เศรษฐไธรัก
ช่างภาพ

Chill
Donald,
Chill!

ดวงสุภา ภักดีวัฒนานนท์
ช่างภาพ

ประเทศกูมี?

สรรพชัย วัฒนสิงห์
ช่างภาพ

CREATIVE MARKETING

ศิวะภาค เขียวรณาลี
Creative Director

สาวตรี เหล่ารอด
PR Manager

พีลิต ศรีปราสาททอง
IT Administrator

PRODUCTION

พิรวิทย์ อนันตวงศ์
ที่ปรึกษา

ADVERTISING

สิริวรรณ กะสิบลุย์
ผู้จัดการฝ่ายโฆษณา

นิชชา วัชรระชยะกูร
นักจัดระบบ ประสิทธิ์โชค
พงศ์ธิดา อังศุวัฒนากุล
ธนากรณ์ ศรีจุฬางกูร
ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายโฆษณา

อัจฉิมา กาญจนสมภกริพย์
เลขาบุการฝ่ายโฆษณา

อันแน่
ชอบเรื่องเรื่องเปล่า

ชฎน ณอบกิตติ
บรรณาธิการสังคม

How dear u!

เบญจวรรณ มังกรอัสวกุล
บรรณาธิการไลฟ์สไตล์

ดิฉันก็ถอย...
จนไม่รู
จะถอยยังงไรแล้ว

ปวีณกานต์ อินสว่าง
กองบรรณาธิการ

**ไม่รู
ว่าทำ**

เดือนเพ็ญ จัยประชา
กองบรรณาธิการ

ให้ยายว่าไง

พัตนา คำชาย
กองบรรณาธิการ

คนเราเกิดมา
ไม่มีทาง
เท่าเทียมกันครับ

สุภัทริณี ศรีประดิษฐ์
พิสุจน์อักษร

**ดิฉันทำ
MOU
กับนักข่าวไวแล้ว**

กัญญาณัฐ ปรีธินผล
พิสุจน์อักษร

#พบนงรอกนม

วัชรพงศ์ แผล่งหล้า
บรรณาธิการศิลปกรรม

**อันนี้เป็นการโกหก
มันน่าจะถือว่าเป็นโมฆะ**

พนิดา มีเดช
ผู้ช่วยบรรณาธิการศิลปกรรม

**ประเทศไทย
ต้องชนะครับ**

บุญศิรินาฏ จุจาทรัพย์
ศิลปกรรม

**มันสะอ๊ะ
ท่านผู้ชม**

อภิวัฒน์ ทองเก่า
วิดีโอครีเอเตอร์

การดอย่าดก

ชาคริต นิสศาสตร์
วิดีโอครีเอเตอร์

**OK,
Boomer.**

นวกักร์ นาวาเจริญ
วิดีโอครีเอเตอร์

ADMINISTRATOR

คันสนีย์ สีเขียว
ฝ่ายธุรการ

GODAYPOETS.COM
ONLINE
STORE

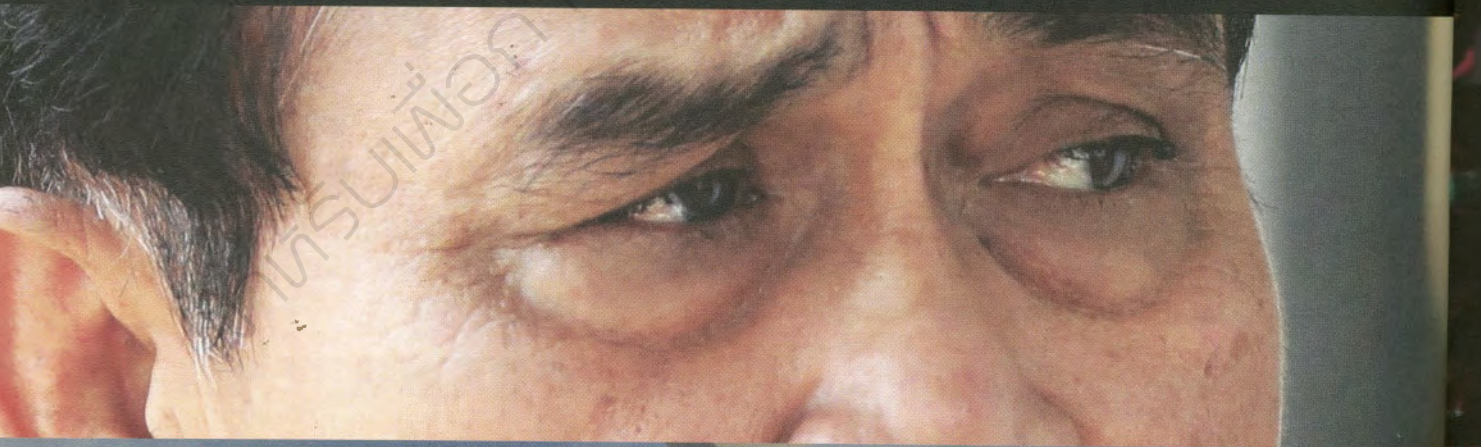
จุฬชาติ ธิกษ์ใหญ่

godaypoets

02-716-6900 ต่อ 409

THE POWER OF NEWS

main course

เรื่อง ขตฤณ ถนอมกิตติ, จิตรชนก ชัยวงศ์, พัฒนา คำชาย, พวขวัชย ศักดิ์ขจรยศ, สาริศา เลิศวัฒนาภิกกุล, สุดารัตน์ พรหมสีใหม่ และอม มฤคกิต ภาพ ชนพัฒน์ เศรษฐโสรัถ, ณัฐวัฒน์ ตังธธนกิจโรจน์, ดวงสุดา กิตติวัฒนานนท์, สรรพพัชญ์ วัฒนสิงห์ และอนิรุทธ์ เอื้อวิทยา

ท่ามกลางสถานการณ์ต่างๆ ในแต่ละปี ปฏิเสธไม่ได้ว่า ‘ข่าว’ มีบทบาทต่อการรับรู้เรื่องราวในชีวิตประจำวันของเรา

นักข่าวรายงานสถานการณ์สดทำให้เราเห็นว่ากำลังเกิดอะไรขึ้นในขบวนประท้วง ข่าวสืบสวนสอบสวนทำให้เห็นข้อมูลเชิงลึกของคดีทุจริต การติดตามคดีฆาตกรรม ทำให้สังคมนิยม นักข่าวตรวจสอบการทุจริตที่ดินของเจ้าหน้าที่รัฐ หรือพิสูจน์ข้อเท็จจริงคำพูดของผู้ซึ่งตำแหน่งประธานาธิบดีทำให้ความจริงกระจ่าง

ไม่มากก็น้อย ข่าวทำให้เราเห็นสังคมและความคิดของมนุษย์ และการเข้าถึงข่าวต่างๆ ยังเป็นการสะท้อนสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานอย่างการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เมื่อสื่อมีเสรีภาพ นั้นย่อมนำมาซึ่งเสรีภาพของประชาชนด้วย

เบื้องหลังสายธารข่าวสารต่างๆ ล้วนผ่านมือนักข่าวจำนวนมหาศาล การทำงานของพวกเขาอยู่ภายใต้พันธกิจในการนำเสนอข้อเท็จจริงอย่างเที่ยงตรง ทนสถานการณ์ไยข้อข้องใจเรื่องราวต่างๆ บนหลักจริยธรรมสื่อ

แต่ใช่ว่านักข่าวทุกคนจะทำงานบนฐานความเชื่อแบบเดียวกัน สังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง นายทุน และเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน ย่อมส่งผลต่อข้อจำกัดและวิธีคิดในการทำงานของแต่ละสำนักข่าวด้วย และสิ่งเหล่านี้มีผลต่อข้อมูลข่าวสารที่ส่งต่อไปยังผู้คน อย่างเช่นที่เกิดขึ้นกับ 14 ข่าวในแมนคอร์ดสฉบับนี้ ซึ่งเราได้หยิบยกมาคลี่ให้เห็นรายละเอียดสำคัญ ด้วยความเชื่อที่ว่าข่าวมีพลังสื่อสารบางอย่างไปสู่การรับรู้ของผู้คน เปลี่ยนชีวิตใครคนหนึ่งให้เป็นที่พูดถึงในสังคม เปลี่ยนความข้องใจให้เป็นความเข้าใจ และเปลี่ยนกรอบความเชื่อเดิมเพื่อพาสังคมไปสู่พรมแดนความคิดใหม่ของคุณสมัย

ข่าวพอกสายตา

ในยุคที่ข้อมูลผู้บริโภคมีค่าไม่ต่างจากทอง นโยบายความเป็นส่วนตัวส่วนตัวกลายเป็นมาตรฐานที่แทบทุกองค์กรต้องรับผิดชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแพลตฟอร์ม search engine อันดับหนึ่งอย่างกูเกิลที่เป็นผู้กุมข้อมูลและฐานผู้ใช้งานกว่าครึ่งโลก

แต่ในขณะเดียวกัน ดูเหมือนว่ากูเกิลเองก็กระหายข้อมูลของเหล่าผู้ใช้งานไม่ต่างจากองค์กรอื่นๆ

ย้อนกลับไปเมื่อปี 2012 กูเกิลเปิดตัว Screenwise Meter แอปพลิเคชันที่ทำหน้าที่เก็บข้อมูลการใช้งานและาดาอื่นๆ แลกกับของขวัญและบัตรกำนัลออนไลน์ ก่อนที่จะปรับโฉมใหม่กลายเป็น Google Opinion Rewards แอปพลิเคชันที่เปิดโอกาสให้ผู้บริโภคเข้ามาตอบแบบสอบถามสั้นๆ แลกกับเงินรางวัล และยังมีการเชิญชวนให้เราติดตั้งโปรแกรมสำหรับเข้าถึงข้อมูลการใช้งานทั้งอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์

ลำพังข้อมูลเท่านั้นก็เพียงพอจะทำข่าวเพื่อวิพากษ์จรรยาบรรณและจุดยืนของกูเกิลได้แบบสบายๆ แต่ข้อมูลเกี่ยวกับแอปพลิเคชันดังกล่าวกลับถูกเพิกเฉยมานานหลายปี กระทั่งถูกนำมาตั้งคำถามเป็นครั้งแรกใน Project Censored รายชื่อข่าวที่ควรเป็นข่าวแต่ดันไม่เป็นข่าว ประจำปี 2019

26. Google Screenwise: Consenting to Surveillance Capitalism

October 8, 2019

Google has further blurred the lines between market research and corporate invasion of privacy with the introduction of Google Opinion Rewards, a survey app for Android and iOS users that allows them to earn "rewards". In exchange, Google gets access to the phone screens and web browser windows of the app's users. Rather than fooling regular users into acceding to secretive corporate "research" behind lengthy terms and conditions or hidden app permissions, Google disguises the overseeing function of Opinion Rewards as "metering"—a "funny word for surveillance", Sydney Li and Jason Kelley of the Electronic Frontier Foundation (EFF) reported.

The app's users earn from ten cents to \$1.00 per survey, or an estimated \$50–100 per year. Dozens of third-party blog posts and YouTube videos targeted at Opinion Rewards users share the best ways to earn quick money in large sums from the program. The questionable ethics behind Opinion Rewards, however, does not lie in the legitimacy of the program's payments, as users are "rewarded" through the trusted online company PayPal, but in the exchange that Google offers.

Opinion Rewards is segmented into two services, "Surveys App" and "Audience Measurement". The first is an app, available for download on both the Google Play Store and the App Store, that encourages users to complete surveys ranging "from opinion polls, to hotel reviews, to merchant satisfaction surveys." The second, more dystopian option requires registered households to install the Screenwise mobile app and web extension which monitors internet usage. Google also encourages, but does not require, the installation of their "TV Meter", which monitors television usage through a built-in mic and an Opinion Rewards router and further tracks internet usage.

In January 2019, Google disabled the iOS version of the app because it violated Apple's distribution policies; but Google Opinion Rewards continues to be available to Android users, who have installed it more than ten million times as of July 2019, according to Google Play.

Although it has been widely reported that corporate giants such as Google and Facebook seek to track our every move, listen to our conversations, access our smartphones' cameras, and even collect our Social Security numbers without our permission, Google's Opinion Rewards marks a change in corporate surveillance, with responsibility for opting-in shifted onto the surveilled users in exchange for 20-dollar gift cards and other "rewards."

In February 2019, the *New York Times* published an editorial that reported on Google and Facebook paying people to download apps that track their phone activities and usage habits, and called for the Federal Trade Commission to "become the privacy watchdog that this era so desperately needs" and urged new laws to "lay down basic guarantees of privacy that won't require you to wade through hundreds of thousands of words of legalese." Apart from the *Times*'s editorial, the corporate media has neglected to cover how Google's push to "meter" the market contributes to mass surveillance.

Sydney Li and Jason Kelley, "Google Screenwise: An Unwise Trade of All Your Privacy for Cash," Electronic Frontier Foundation, February 1, 2019, <https://www.eff.org/deeplinks/2019/02/google-screenwise-unwise-trade-all-your-privacy-cash>, republished by Common Dreams, February 4, 2019, <https://www.commondreams.org/views/2019/02/04/google-screenwise-unwise-trade-all-your-privacy-cash>.

Dami Lee, "Google Also Monitored iPhone Usage with a Private App," *The Verge*, January 30, 2019, <https://www.theverge.com/2019/1/30/18204064/apple-google-monitoring-phone-usage-screenwise-meter>.

Student Researcher: Fabrice Nozier (Drew University)

Faculty Evaluator: Lisa Lynch (Drew University)

PROJECT CENSORED

zone

dead

Dr. Carl Jensen

Dr. Peter Phillips

Project Censored ก่อตั้งเมื่อ ค.ศ. 1976 โดย Dr. Carl Jensen อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย Sonoma State University ประเทศสหรัฐอเมริกา

20

Get Involved

Listen to the Show

Top

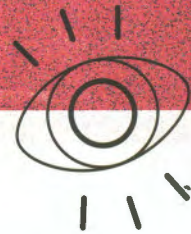
dead

PROJECT CENSORED

The News That Didn't Make The News

25 CENSORED STORIES OF 2018-2019

SEE THE STORIES HERE

เมื่อพบว่ามีความจำนวนมากถูกปิดกั้นหรือปล่อยให้หายไปอย่างเงียบๆ Project Censored จึงถือกำเนิดขึ้นเพื่อแก้ปัญหาเหล่านั้น โดยเริ่มต้นจากการเผยแพร่ลิสต์รายชื่อข่าวตกสำรวจประจำปี ที่รวบรวมจากแหล่งข่าวหลายวงการ ก่อนถูกต่อยอดไปสู่การนำเสนอในรูปแบบอื่นๆ ภายหลัง

ข่าวการค้าทาสยุคใหม่ที่เกิดขึ้นทั่วโลก ข่าวการแทรกแซงและดักจับกุมผู้ชุมนุมอย่างสงบของ FBI หรือข่าวที่ตีแผ่ต้นเหตุของปัญหา dead zone ในอ่าวเม็กซิโกที่มาจากของเสียในอุตสาหกรรมอาหารขนาดใหญ่ ทั้งหมดนี้คือตัวอย่างข่าวที่ Project Censored หยิบยกมาเล่าแทนสำนักข่าวกระแสหลัก และเป็นหลักฐานที่สะท้อนว่ายังมีเรื่องราวอีกมากที่เราไม่เคยมีโอกาสได้รับรู้ เพียงเพราะนักข่าวไม่หยิบยกขึ้นมานำเสนอ

เราพยายามสร้างความเข้าใจให้กับนักเรียน นักศึกษา และสังคมเกี่ยวกับความสำคัญของเสรีภาพสื่อ ที่สื่อจะต้องมีอิสรภาพโดยแท้จริงในการนำเสนอเรื่องราวต่างๆ เราตีแผ่และต่อต้านการเซ็นเซอร์ข่าวสารไปพร้อมกับการสนับสนุนนักข่าวสืบสวนสอบสวนอิสระ การรู้เท่าทันสื่อ และทักษะการคิดวิเคราะห์

ข้อความข้างต้นคือพันธกิจที่ระบุไว้ในเว็บไซต์ projectcensored.org

Censored: The News That Didn't Make The News—And Why คือหนังสือประจำปีเล่มแรกของ Project Censored ที่ตีพิมพ์ใน ค.ศ. 1993 ภายในประกอบไปด้วย 25 ข่าวที่ถูกเซ็นเซอร์ใน ค.ศ. 1992 ก่อนที่จะมีฉบับอื่นๆ ตีพิมพ์ตามมาอย่างต่อเนื่องในทุกปี นอกจากนี้มันยังถูกนำไปผลิตเป็นภาพยนตร์สารคดีอีก 2 เรื่องใน ค.ศ. 1998 และ 2013 อีกด้วย

เพื่อที่จะรักษาอิสรภาพในการทำงานไว้ให้มากที่สุด คาร์ลตัดสินใจร่วมมือกับ Dr. Peter Phillips จัดตั้ง The Media Freedom Foundation ขึ้นใน ค.ศ. 2000 เพื่อที่พวกเขาจะสามารถกำกับดูแล Project Censored ได้อย่างเป็นเอกเทศและไม่ถูกแทรกแซงจากกลุ่มอำนาจหรืออิทธิพลอื่น

ในปัจจุบัน นอกจากหนังสือรวบรวมข่าวที่ไม่เป็นข่าวในแต่ละปีแล้ว Project Censored ยังผลิตรายการวิทยุรายสัปดาห์ และร่วมงานกับมหาวิทยาลัยกว่าร้อยแห่งทั่วสหรัฐอเมริกา รวมถึงบางส่วนของต่างประเทศ ในฐานะ The Campus Affiliates Program เพื่อค้นหาเรื่องราวที่ควรเป็นข่าวแต่กลับถูกเซ็นเซอร์ และเพื่อช่วยเหลือสื่ออิสระและองค์กรที่ทำงานเพื่อผลักดันประเด็นเสรีภาพในการสื่อสาร

นักสังคมนิยมสังเคราะห์เผย UNHCR รับบัตรสองพี่น้อง ผู้ลี้ภัยจากเวียดนาม

5 ปีที่อยู่อย่างหวาดระแวง เมื่อกฎหมายไทย
ทำให้ผู้ลี้ภัยกลายเป็นคนไร้ตัวตน

ศักดิ์ดา แก้วบัวดี รายงาน

Project Censored Thailand

จะเป็นอย่างไรถ้าประเทศไทยมี Project Censored กับเขาบ้าง

เมื่อหันกลับมามองสถานการณ์ข่าวสารในบ้านเราทุกวันนี้ การปิดกั้นหรือเบียดเบียนต่อข่าวบางประเภทเป็นปัญหาที่ใหญ่และเรื้อรังไม่ต่างจากบางประเทศ และอาจหนักข้อมากกว่าตรงที่ประเทศไทยยังไม่มียุทธศาสตร์ไหนมาทำหน้าที่คอยสอดส่องหาข่าวตกสำรวจมาเปิดหูเปิดตาคนในสังคมเหมือนกับ Project Censored

ขณะที่บุคคลากรในแวดวงต่างๆ ของประเทศไทยต่างมีข่าวที่อัดอั้นตันใจกันอยู่แล้วเป็นทุนเดิม ในฐานะคนที่คลุกคลีกับข้อมูลข่าวสารในสายงานเฉพาะทางอยู่ทุกวี่วัน แต่เมื่อไม่กลายเป็นข่าว เรื่องราวเหล่านั้นจึงเงียบหายและผ่านเลยไปราวกับไม่มีอะไรเกิดขึ้น

เมื่อมีโอกาสทั้งที่ เรากำลังชวนพวกเขาเริ่ม Project Censored Thailand ขึ้นเป็นการเฉพาะกิจ

เค และ เจ (นามสมมติ) สองพี่น้องชาวม้ง (มองตามญาติ) จากหมู่บ้านในจังหวัด Dien Bien ทางตอนเหนือของเวียดนาม ต้องใช้ชีวิตอย่างหวาดระแวงในฐานะผู้ลี้ภัยที่ไม่ได้รับการคุ้มครอง หลัง UNHCR ยึดบัตรผู้อยู่ในความห่วงใย (Persons of Concern) ของพวกเขากลับคืนไปเมื่อปี 2560 เนื่องจากหมดโควตาการยื่นเอกสารเพื่อทำเรื่องเดินทางต่อไปสู่ประเทศที่สามซึ่งถูกปฏิเสธมาแล้วสองครั้งก่อนหน้านี้

สองพี่น้องตัดสินใจลี้ภัยข้ามมายังประเทศไทยเมื่อต้นปี 2555 หลังเผชิญเหตุการณ์สังหารหมู่ครั้งใหญ่ในบ้านเกิด ซึ่งเป็นชุมชนคนกลุ่มน้อยที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ เคผู้เป็นที่เลวว่าเหตุการณ์ความขัดแย้งเริ่มปะทุขึ้นเมื่อปู่ของพวกเขาซึ่งเป็นครูสอนศาสนาในหมู่บ้านถูกจับตัวไป ก่อนเสียชีวิตลงในระหว่างการคุมตัวของเจ้าหน้าที่ทหาร จึงกลายเป็นชนวนเหตุให้เกิดการชุมนุมและการสังหารหมู่ที่คร่าชีวิตพ่อแม่และแม่ของพวกเขาในเวลาต่อมา

หลังเดินทางมาถึงกรุงเทพฯ เคและเจอาศัยอยู่ที่โบสถ์คริสต์แห่งหนึ่ง และได้ขอความช่วยเหลือจาก UNHCR เพื่อเดินทางต่อไปยังประเทศที่สาม พวกเขาได้รับบัตร Persons of Concern เมื่อสิบปีก่อน แต่ห้าปีหลังจากนั้น เมื่อพวกเขาถูกปฏิเสธคำขอสองครั้งติดกัน เจ้าหน้าที่ก็ได้ยึด

บัตรประจำตัวคืน พร้อมให้เหตุผลว่าเคสของพวกเขาถูกปิดลงแล้ว

โดยทั่วไปเมื่อผู้ลี้ภัยถูกยึดบัตรและสถานะ Persons of Concern ผู้ลี้ภัยจะมีทางเลือก 2 ทาง ได้แก่ กลับประเทศ หรือ อยู่ต่ออย่างผิดกฎหมาย ซึ่งในกรณีนี้หากถูกจับก็จะถูกนำไปฝากขังไว้ที่ด่านตรวจคนเข้าเมือง และพวกเขาคงไม่มีหวังได้ออกมาพบโลกภายนอกอีก

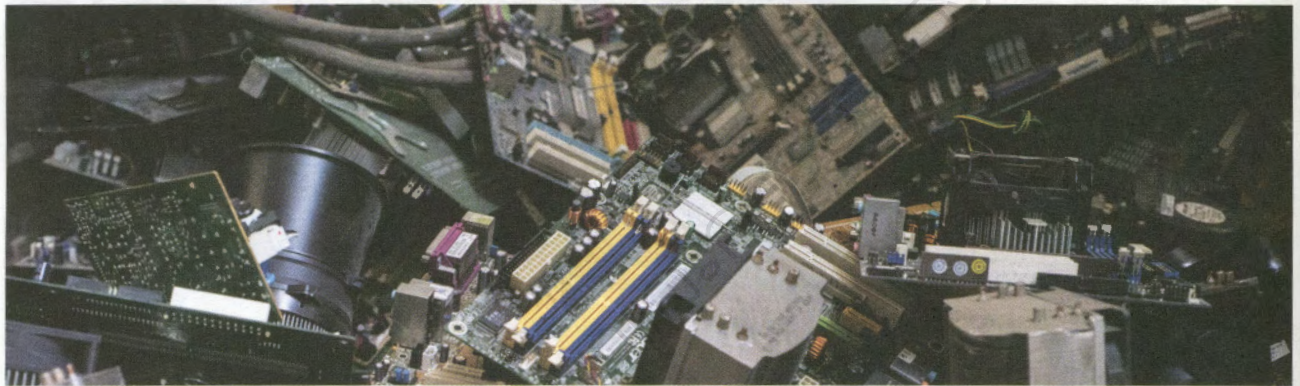
จากคำบอกเล่าของเค เมื่อพวกเขาพยายามชี้แจงถึงความยากลำบากในชีวิตที่จะตามมาหากพวกเขาพ้นสถานะการเป็น Persons of Concern เนื่องจากพวกเขาไม่เหลือทั้งครอบครัวและหมู่บ้านที่เวียดนามแล้ว จึงไม่สามารถเดินทางกลับประเทศได้ หรือต่อให้กลับไปก็มีสิทธิที่จะถูกทางการตามจับ ด้านเจ้าหน้าที่จึงให้คำตอบว่า “ก็ตามใจนะ แต่ถ้าถูกตำรวจจับ ทาง UNHCR จะไม่รับผิดชอบและไม่เข้าไปช่วยเหลือ”

ปัจจุบันเคและเจใช้ชีวิตในประเทศไทยมาเป็นเวลา 10 ปี โดย 5 ปีหลังคือการลักลอบอยู่อย่างผิดกฎหมาย พวกเขาจึงต้องคอยระวังตำรวจ ไม่สามารถทำงาน ไม่มีรายได้ และหากวันใดที่พวกเขาล้มป่วยลง ก็ไม่สามารถเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลได้อีกเช่นกัน

ธุรกิจไร้เซเคิลซ์ นํ้าตกไทยควรวกั พ.ร.บ.ค้าของเก่า

ย้าซาแลงและธุรกิจไร้เซเคิลยังผิดกฎหมาย
เหตุใช้ พ.ร.บ.เก่าสมัย ร.7

เปรม พุกนัทยานนท์ รายงาน

พระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาด และค้าของเก่า พุทธศักราช ๒๔๗๔ คือกฎหมาย อายุ 89 ปี (แก้ไขล่าสุด พ.ศ. 2535) โดยมีเนื้อหาที่ร่างขึ้นเพื่อควบคุมธุรกิจการค้าของโบราณและการขายทอดตลาดในอดีต แม้มีการปรับปรุงแต่เนื้อหาล่าสุดก็ยังคงบับบับคั้งให้ชาวเล็งและธุรกิจการจัดการขยะในปัจจุบันเป็นอาชีพที่ต้องทำผิดกฎหมาย

เมื่อเปรียบเทียบข้อกำหนดตาม พ.ร.บ. กับแนวทางปฏิบัติโดยทั่วไปของร้านรับซื้อของเก่า รถซาแลง ตลอดจนธุรกิจไร้เซเคิลอื่นๆ จะสังเกตได้ว่า กฎหมายหลายข้อไม่สอดคล้องกับการทำงานในยุคปัจจุบัน จึงเป็นการบับบับคั้งทางอ้อมให้เจ้าของธุรกิจส่วนมากจำเป็นต้องฝ่าฝืนกฎหมายไปโดยปริยาย เห็นได้จากตัวอย่างดังต่อไปนี้

มาตราที่ 8 ระบุว่า ผู้ค้าของเก่านั้นต้อง (ข) มีสมุดบัญชีสำหรับการค้าของตนและจดยรายการซื้อสำคัญทั้งปวงแห่งการค้าลงไว้ทุกราย สมุดบัญชีตามที่กล่าวนี้ต้องทำตามแบบและนำมาให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตลงนามและประทับตราก่อนทุกเล่ม หรือ (ง) ทำเลขลำดับเป็นเครื่องหมายปิดไว้ที่ช่องให้ตรงกับเลขลำดับในสมุดบัญชีเพื่อสะดวกในการสำรวจ

ในแต่ละปีผู้ค้าของเก่าและขยะจำเป็นต้องไปใบอนุญาตค้าของเก่า และเสียค่าธรรมเนียม 5,000 บาท พร้อมกับนำสมุดบัญชีไปให้เจ้าหน้าที่ลงชื่อและตราประทับ แต่ในความเป็นจริงแล้ว การลงบัญชีการซื้อ-ขายทุกครั้งและทำรหัสในของเก่าทุกชิ้นเป็นเรื่องเกินความสามารถ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้รับซื้อของเก่ารายย่อยอย่างรถซาแลง ซึ่งรับซื้อของเก่าจากครัวเรือนปริมาณน้อย ต่างจากธุรกิจรับซื้อของเก่าขนาดใหญ่ที่เก็บข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์เป็นหลัก

ระบบการซื้อ-ขายที่ยุงยากและลำบากดังกล่าวยังส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการจัดการขยะในระดับประเทศ เมื่อในปัจจุบันประเทศไทยยังขาดหน่วยงานที่คอยกำกับดูแล

เกี่ยวกับขยะโดยเฉพาะ และกฎหมายก็ไม่เอื้อต่อการทำงานของธุรกิจรายย่อยที่จะมาช่วยแก้ปัญหาดังกล่าว

แหล่งข่าวไม่ประสงค์ออกนามให้ข้อมูลว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในบ้านเกิดของตนไม่มีระบบการเก็บขยะ จึงเป็นภาระของครัวเรือนที่จะต้องนำขยะไปเผาหรือฝังในที่ดินของตนเอง ซึ่งขัดต่อกฎหมายที่ระบุว่า การจัดการขยะเป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

เมื่อแหล่งข่าวทำเรื่องร้องเรียนไปยังศูนย์ราชการ ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ อบต.เดินทางมายังบ้านทันทีในเช้าวันรุ่งขึ้น เพื่อบับบับคั้งให้พบกาธิของแหล่งข่าวลงชื่อยินยอมว่าตำบลดังกล่าวเป็นชุมชน zero bin ซึ่งจะไม่มีถังขยะและไม่มนโยบายเก็บขยะ เป็นภาระหน้าที่ของประชาชนที่ต้องจัดการขยะด้วยตนเอง

กรณีดังกล่าวชี้ชัดว่า การที่กฎหมายในปัจจุบันให้อำนาจแก่ อปท.ในการจัดการขยะด้วยตนเอง ส่งผลให้กระบวนการจัดการขยะในประเทศไทยยังบกพร่อง กระจัดกระจาย และขาดการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

๒

เปรม พวกษ์กยานนท์

กษัตริย์ธุรกิจรับซื้อของเก่าและกำรรีไซเคิล เจ้าองเพจ 'ลุงซาเล้งกับขยะที่หายไป'

"ผมว่าเรื่องขยะเป็นเรื่องที่ต้องรวมศูนย์
อำนาจมากกว่ากระจายอำนาจ บางเรื่องกระจาย
อำนาจอาจดีกว่า แต่เรื่องขยะนี้ถ้าไม่รวมศูนย์
มันจะสะเปะสะปะมาก"

"ปัจจุบันการแยกขยะจะแล้วแต่คนว่า
จะแยกหรือไม่แยก บางครั้งแยกไปแล้วก็ไม่มี
หน่วยงานชัดเจนมาจัดการต่อ ทุกวันนี้เราจึง
อาศัยธุรกิจรีไซเคิลช่วยให้ดำเนินไปได้ส่วนหนึ่ง
อีกส่วนคือซาเล้งที่ต้องออกไปหาขยะเอง แต่หาก
เรามี พ.ร.บ. การจัดการขยะที่ชัดเจน ประชาชน
คนแยกขยะก็จะรู้ว่าเขาต้องทำอะไรบ้าง"

"ถ้าเปรียบเทียบกับระบบในต่างประเทศ
เราจะไม่พึ่งธุรกิจแบบซาเล้งแต่ให้ประชาชนแยก
และภาครัฐเก็บขยะ จากนั้นจึงนำเข้าระบบการ
รีไซเคิล แต่ถ้าเราจ้างจะใช้วิธีแบบไทยๆ อย่างแรก
คือเราต้องทำให้ธุรกิจนี้เกิดขึ้นจริงและถูก
กฎหมายก่อน เพราะในทางกฎหมายธุรกิจนี้
มันผิด แม้กระทั่งกฎหมายผังเมือง การตั้งร้านค้า
ของเก่าในเขตชุมชนเมืองถือว่าผิดกฎหมาย แต่ขยะ
มันเกิดที่ชุมชน ถ้าเราไม่ตั้งร้านในชุมชนแล้วไป
ตั้งอยู่ในป่าในเขาแทน เราก็ไม่มีการรีไซเคิล เรื่องนี้
จึงย้อนแย้งในตัวเองอยู่"

"ถ้าเราทำให้มันถูกต้องและได้รับการ
สนับสนุน กระบวนการรีไซเคิลมันก็จะดีขึ้น"

iLaw แจงละเอียด 10 ข้อแก้ไข ในรัฐธรรมนูญ ฉบับประชาชน

ชี้หากยื่นผ่าน เตรียมเลือกตั้งนายกฯ
ส.ว. องค์กรอิสระ ศาลรัฐธรรมนูญ
และ ส.ส.ร.ใหม่ยกชุด

ยิ่งชีพ อัชฌานนท์ **รายงาน**

สืบเนื่องจากร่างรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน ซึ่งได้รับการผลักดันโดย iLaw พร้อมรายชื่อผู้ลงชื่อสนับสนุนอีก 100,732 คน ซึ่งถูกรวบรวมในระหว่างวันที่ 7 สิงหาคม - 19 กันยายน 2563 ที่ผ่านมา iLaw ระบุว่าผลที่จะตามมาหากร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ผ่านการเห็นชอบจากรัฐสภาได้แก่ การพ้นจากตำแหน่งของนายกรัฐมนตรี สมาชิกวุฒิสภา องค์กรอิสระ และศาลรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้ยังต้องมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ (ส.ส.ร.) เพื่อร่างรัฐธรรมนูญใหม่ ยกชุด ซึ่งใจความของ 10 ข้อแก้ไขในรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนนี้ ได้แก่

1. ยกเลิกช่องทางนายกฯ คนนอก ที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง
2. ยกเลิกแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี หรือยุทธศาสตร์ชาติ ค.ส.ช. ซึ่งนับเป็นกลไกยุทธศาสตร์ล้มรัฐบาลใดก็ตามในอนาคตที่อยู่ฝั่งตรงข้ามกับ ค.ส.ช. เนื่องจากพระราชบัญญัติดังกล่าวให้อำนาจกับคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในการปลดรัฐบาล
3. ยกเลิกแผนปฏิรูปประเทศทั้ง 11 ด้านที่คนของ ค.ส.ช. เป็นคนเขียน และจะยังมีตำแหน่งหน้าที่อยู่ภายในคณะกรรมการปฏิรูปด้านต่างๆ ต่อไป จนกระทั่งหลังการเลือกตั้งภายใต้รัฐบาลใหม่ จนถึงปี 2565

4. ยกเลิกที่มาของผู้บริหารท้องถิ่นแบบพิเศษ ที่ไม่ต้องมาจากการเลือกตั้ง รวมถึงบางรายที่มาจากการแต่งตั้งยุค ค.ส.ช. ก็ยังอยู่ในตำแหน่งต่อไปได้โดยไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญ

5. ยกเลิกมาตราสุดท้ายของรัฐธรรมนูญปี 2560 ซึ่งนับเป็นการนิรโทษกรรม ค.ส.ช. ทำให้ประกาศคำสั่ง และการกระทำทั้งหมดระหว่างที่ ค.ส.ช. อยู่ในอำนาจเป็นสิ่งที่ชอบด้วยกฎหมายทั้งหมด และไม่สามารถเอาผิดย้อนหลังกับการทำรัฐประหาร และการละเมิดสิทธิของประชาชนใดๆ ได้

6. แก้ไขที่มานายกฯ โดยกำหนดให้นายกฯ ต้องเป็น ส.ส. เพื่อให้วาทินายกฯ เป็นคนเดียวกับผู้สมัคร ส.ส. บัญชีรายชื่อลำดับที่หนึ่ง และมีรายชื่ออยู่ในบัญชีว่าที่นายกฯ ของพรรค

7. แก้ไขที่มาของ ส.ว. 250 คนซึ่งมาจากการสรรหา ให้กลายเป็น ส.ว. ที่มาจากการเลือกตั้ง โดยลดจำนวนลงเหลือ 200 คน รวมถึงแก้ไขการคำนวณจำนวน ส.ว. ต่อหนึ่งจังหวัดให้กลับไปสู่ระบบเดียวกับรัฐธรรมนูญปี 2540 โดยไม่มีอำนาจพิเศษที่จะเลือกนายกรัฐมนตรี หรือกำกับดูแลแผนยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศอีกต่อไป

8. แก้ไขที่มาองค์กรอิสระและศาลรัฐธรรมนูญ พร้อมกำหนดให้กรรมการชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งทันที รวมถึงยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่จัดตั้งองค์กรเหล่านี้

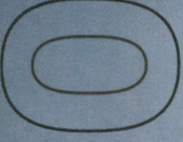
9. แก้ไขกระบวนการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้ง่าย โดยอาศัยแค่เสียงของสองสภารวมกัน ซึ่งเป็นหลักการเดียวกับรัฐธรรมนูญฉบับก่อนๆ ที่ไม่จำเป็นต้องมีเสียงพิเศษของ ส.ว. หรือพรรคฝ่ายค้าน

10. แก้ไขรัฐธรรมนูญให้มีการร่างใหม่ทั้งฉบับ โดย ส.ส.ร. ที่มาจากการเลือกตั้งจำนวน 200 คน โดยประชาชน 1 คนเลือก ส.ส.ร. ได้เพียง 1 คน หรือ 1 กลุ่ม

ยิ่งชีพ อัชฌานนท์

ผู้จัดการ iLaw
(โครงการอินเทอร์เน็ตเพื่อกฎหมายประชาชน)

“การนำเสนอข้อมูลร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญแบบละเอียดๆ มันคงไม่มีคนอ่านมั้ง คนที่ไม่ติดตามกฎหมายก็อาจจะอ่านไม่เข้าใจอีก นักข่าวเลยชอบถามผมแต่ประเด็นที่มีช็อกล่าวหาอย่างเรื่องรายชื่อคัดค้าน 700 คน หรือเรื่องรับทุนต่างชาติ ผมมองว่ามันไม่เป็นประเด็นเลยด้วยซ้ำ”

“ในร่างรัฐธรรมนูญเราเสนอเยอะมาก มีตั้ง 10 ประเด็น เข้าใจว่าเพราะแบบนี้นักข่าวเลยไม่เขียนแบบละเอียด แต่ผมก็รู้ว่าเพราะเหตุนี้แหละมันถึงต้องใช้พื้นที่เยอะในการลงให้อ่าน ถ้ามว่าที่ผ่านมามีสื่อลงเนื้อหาข้อมูลใหม่ ก็มีบ้างแต่ก็น้อยกว่าที่ผมคาดหวัง เพราะสำหรับผมนักข่าวน่าจะเอาข้อมูลทั้งหมดที่เยอะๆ เหล่านี้มาย่อยและ

เขียนให้คนเข้าใจง่ายสิ นั่นคือหน้าที่ของคุณไม่ใช่เธอที่ต้องอธิบายว่าร่างรัฐธรรมนูญมีกี่ฉบับ มีอะไรบ้าง และวิเคราะห์ว่ามันแตกต่างกันยังไง ไม่ใช่แบบที่เป็นอยู่ที่ลงแต่ข่าว ‘ยิ่งชีพโต้โพลูลย์!’ ซึ่งไม่มีสาระเลย

“ทุกครั้งที่ผมนักข่าวโทรมาสัมภาษณ์ ผมก็จะบอกว่าถ้าคุณเอาแค่ประเด็นไร้สาระ ผมไม่ตอบ ถ้าจะให้ผมตอบคุณก็ต้องเขียนเนื้อหาด้วยว่า iLaw เสนออะไร ที่พูดนี้ไม่ได้ใครใครเป็นการส่วนตัวนะ ผมแค่เบื่อหน่าย ก็ในเมื่อสื่อรู้ว่าที่นำเสนอมันไม่มีประเด็น แล้วคุณจะนำเสนอทำไม คุณเสนอข้อมูลให้ประชาชนได้รู้ข้อมูลและตัดสินใจดีกว่าไหม”

สามารถติดตามอ่านวารสารใหม่ได้ที่

<http://libapp.rmutp.ac.th/newBook/?cat=10>

- ห้องสมุดเทเวศร์
- ห้องสมุดโชติเวช
- ห้องสมุดพณิชยการพระนคร
- ห้องสมุดพระนครเหนือ

